

صرف درست آنتی بیوتیک‌ها

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
معاونت غذا و دارو
دفتر تحقیق و توسعه

آدرس: تهران، خیابان ولی عصر، مقابل پارک ساعی، کوچه

آبشار، پلاک ۴۷

تلفن گویا: ۸۴۲۴۸ داخلی ۴-۶۳۱۳

پست الکترونیکی: RD_DFD@SBMU.AC.IR

WWW.SBMU.AC.IR

۵. رعایت نکات بهداشت

شخصی:

مانند شستن دست‌ها با آب و
صابون به خصوص پس از
استفاده از توالت، تماس با
گوشت، مرغ و ... ، رعایت
بهداشت مواد غذایی مانند
نگهداری غذاها در محیط
پاکیزه و رعایت شیوه صحیح
زندگی مانند رژیم غذایی

مناسب، ورزش، خواب مناسب و کافی و... نقش بسیار مهمی در
پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های عفونی و عدم نیاز به مصرف
آنتی‌بیوتیک‌ها دارد.

نکته: به منظور دادن مقادیر درست و مناسب داروهای مایع به
خصوص آنتی‌بیوتیک‌های مایع به کودکان باید از وسایل مدرج
مخصوص مانند پیمانه مدرج، قاشق مدرج، سرنج و ... استفاده
شود. مقادیر داروها در کودکان بر اساس سن و وزن کودک توسط
پزشک یا داروساز مشخص می‌شود. قاشق‌های معمولی وسایل
مناسبی برای دادن دارو به کودکان نیستند، زیرا مقدار داروی که
در آنها قرار می‌گیرد در انواع مختلف آنها متفاوت است. برای مثال
حجم یک قاشق چای‌خوری نزدیک به دو برابر یک نوع دیگر
قاشق چای‌خوری می‌تواند باشد.

منابع:

- <http://www.cdc.gov/getsmart/community>
- <http://www.niaid.nih.gov/topics/antimicrobialresistance/understanding/Pages/default.aspx>
- <http://www.mayoclinic.org/antibiotics/ART-20045720?p=1>

به نام خدا

❖ آنتی‌بیوتیک چیست؟

آنتی‌بیوتیک‌ها داروهای بسیار مهمی هستند و برای مبارزه با عفونت‌های ناشی از باکتری‌ها بکار می‌روند. آنتی‌بیوتیک‌ها از طریق کشتن و یا جلوگیری از رشد باکتری‌ها با آنها مبارزه می‌کنند. در حالی که آنتی‌بیوتیک‌ها روی ویروس‌ها مؤثر نیستند.

❖ استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در عفونت‌های ویروسی مانند سرماخوردگی ویروسی و آنفلوآنزای ویروسی:

- عفونت ویروسی شما را درمان نمی‌کند.
- مانع انتقال بیماری از شما به سایرین نمی‌گردد.
- سبب بهتر شدن علائم آزاردهنده بیماری شما نمی‌شود.
- حتی ممکن است شما را در معرض بروز عوارض جانبی غیرضروری و مضر دارو قرار دهد.

❖ اشتباهات رایج بیماران در مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها چیست؟

۱. درخواست و اصرار به تجویز آنتی‌بیوتیک از پزشک یا داروساز زمانی که نیازی به مصرف آن نیست.
۲. عدم مصرف آنتی‌بیوتیک طبق دستور پزشک، برای مثال قطع مصرف آن قبل از پایان دوره درمان
۳. نگهداری آنتی‌بیوتیک باقی مانده و مصرف خود سرانه آن در زمان بروز بیماری جدید

❖ چگونه می‌توان به روش درست از آنتی‌بیوتیک‌ها استفاده کرد؟

۱. توجه کردن به مواردی که باید آنتی‌بیوتیک مصرف گردد. انتظار نداشته باشید که هر زمانی که بیمار شدید، باید آنتی‌بیوتیک مصرف کنید. آنتی‌بیوتیک‌ها در درمان عفونت‌های باکتریال بکار می‌روند و روی ویروس‌ها مؤثر نیستند.

۲. اگر پزشک عفونت شما

را ویروسی تشخیص

داد، وی را برای تجویز

آنتی‌بیوتیک تحت فشار

نگذارید. در عفونت‌های

ویروسی شایع مانند

سرماخوردگی با پزشک یا

داروساز خود در مورد

راه‌های کاهش علائم

آزاردهنده بیماری مشورت

نمایید. برای مثال در

آنفلوآنزای ویروسی با علائم ملایم، شستشوی بینی با نرمال سالین برای از بین بردن گرفتگی بینی یا افزایش مصرف مایعات، استراحت کردن و ... می‌تواند در برطرف نمودن علائم بیماری کمک کند.

در عفونت‌های ویروسی شدید و جدی، ممکن است درمان‌های دیگری لازم باشد، مانند آنفلوآنزا با علائم شدید و تهدید کننده حیات.

تجویز آنتی‌بیوتیک مناسب بر اساس نیاز

بیمار، بر عهده پزشک است.

۳. آنتی‌بیوتیک‌ها را دقیقاً طبق دستور پزشک مصرف کنید.

مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها را طبق برنامه درمانی تجویز شده تا کامل شدن دوره درمان ادامه دهید و هرگز مصرف آنتی‌بیوتیک را پس از مدت کوتاهی از آغاز درمان و یا زمانی که احساس می‌کنید بهتر شده‌اید، قطع نکنید.

در صورت بروز عارضه دارویی به پزشک یا داروساز خود اطلاع دهید، ممکن است پزشک آنتی‌بیوتیک دیگری برای شما تجویز کند.

۴. هرگز آنتی‌بیوتیک را بدون تجویز پزشک مصرف نکنید.

زیرا ممکن است نیاز به مصرف آنتی‌بیوتیک نداشته باشید و یا آنتی‌بیوتیکی که در دسترس شما است برای درمان بیماری جدید شما مناسب نباشد و یا ممکن است آنتی‌بیوتیکی که بدون نسخه تهیه کرده‌اید برای کامل کردن دوره درمان کافی نباشد.

آنتی‌بیوتیک‌ها را فقط با نسخه پزشک، باید

از داروخانه تهیه کرد.

آنتی‌بیوتیک‌ها در انواع مختلف، اشکال مختلف (قرص، کپسول، سوسپانسیون خوراکی، تزریقی و ...) و در مقادیر مختلف وجود دارند. بسته به باکتری مسبب بیماری، شدت بیماری و شرایط بیمار باید آنتی‌بیوتیک مناسب با مقدار مناسب و در دوره زمانی مناسب توسط پزشک تجویز گردد.